

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський державний університет фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму

_____доц. Холявка В. З.

«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія туризму

Спеціальність _____ 6.140103 «Туризм».

Факультет _____ Туризму _____

Львів – 20__

РОЗРОБНИК: к.г.н., доц.. В.В. Худоба, викл. О.Р. Четирбук

Програма затверджена на засіданні кафедри туризму

Протокол від «_____» _____ 20__ року №_____

Завідувач кафедри _____ (І.М. Волошин)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено вченою радою факультету Туризму

Протокол від «_____» _____ 20__ року №_____

«__» _____ 20__ року Декан _____ (Холявка В.З.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 1,5	Галузь знань: Напрямок підготовки 1401 «Сфера обслуговування»	Вибіркова	
Модулів 2	спеціальність 6.14010301 «ТУРИЗМ»	Рік підготовки:	
Змістових модулів 5		4-й	5-й
Курсова робота-немає		Семестр	
Загальна кількість годин 45		7-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 самостійної роботи студента 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год.	6 год.
		Семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		15 год.	15 год.
Індивідуальні завдання -			
		Вид контролю: залік	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання (%) – 67 / 33;

- для заочної форми навчання (%) – 22 / 78 .

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Історія туризму» призначена для підготовки дипломованого спеціаліста зі спеціальністю Туризмознавство.

Мета дисципліни – ознайомлення студентів із основними періодами розвитку мандрівництва, передумовами, що призвели до формування наукової основи виникнення туризму як галузі, аналізу її структури та просторово-часових аспектів їхнього функціонування.

Програма враховує теоретичний багаж і практичні наробки у суміжних дисциплінах, вона тісно пов'язана з такими предметами як Міжнародний туризм, Економіка, Країнознавство, Менеджмент туризму та ін. Разом з тим, програма курсу "Історія туризму" базується на власній методичній основі, яка пронизує виклад усіх тем.

Дана дисципліна озброює майбутніх спеціалістів необхідним комплексом знань та вмінь

Завдання курсу:

- розкрити джерела туризму в історії культури, прослідкувавши динаміку розвитку подорожей, їх мету, завдання і соціокультурні наслідки;
- розглянути історію туризму у зв'язку з певним типом культури, виявивши особливості мотивації подорожей, дати характеристику людині, що подорожує, у різних культурах;
- прослідкувати зміни в географії туризму у різні періоди історії;
- виявити об'єктивні передумови і причини становлення організованого туризму і зрозуміти тенденції його розвитку і національну специфіку;
- розкрити особливості українського туризму, його історію і особливості розвитку на всіх етапах, проаналізувати сучасний стан українського туризму;
- показати географію сучасного міжнародного туризму, головні тенденції і перспективи його розвитку.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

- основні поняття і методи дослідження історії світового туризму;
- особливості розвитку подорожей і туризму в різні історичні епохи;
- географію сучасного міжнародного туризму, головні тенденції і перспективи його розвитку;
- сучасний стан розвитку туризму в Україні

вміти:

- проводити дослідження з метою виявлення об'єктивних передумов розвитку туризму, розуміння його тенденцій і національної специфіки;
- аналізувати зміни в географії туризму у різні періоди історії;
- характеризувати сучасний стан і перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні.
- формувати власні висновки на основі опрацьованої літератури.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Історія світового туризму як наука, передумови розвитку подорожей.

Тема 1. Історія світового туризму як наука

Тема 2. Передумови виникнення і розвитку подорожей. Подорожі в епоху Античності

Тема 3. Подорожі в епоху Середньовіччя

Змістовний модуль 2. Розвиток туризму в Новий час. Основні етапи історії туризму в Україні.

Тема 4. Розвиток туризму в Новий час

Тема 5. Розвиток туризму в 19 столітті

Тема 6. Розвиток туризму в 20 столітті

Тема 7. Основні етапи історії туризму в Україні

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Історія світового туризму як наука, передумови розвитку подорожей.												
Тема 1. Завдання вивчення історії світового туризму. Основні поняття і методи дослідження історії світового туризму. Подорож мандрівник, турист, туристська послуга, туристські ресурси, туристська індустрія, туристський продукт.	6	2	2			2						
Тема 2. Міграція прадавніх людських колективів. Заселення континентів. Подорожі прадавню епоху. Подорожі у Давньому Сході: цивілізація шумерів, навігація Нілу. Фінікійські мореплавці. Перші історичні джерела про морські подорожі Давньої Греції. Подорожі Геродота і Страбона.	5	2	2			1						
Усього годин	11	4	4			3						
Тема 3. Зародження і розвиток паломництва у												

Середньовіччі. Арабські мандрівники і паломники. Історія Хрестових походів. Розвиток гостинності у середньовічній Європі. Торгові шляхи на Схід. Подорожі Марко Поло. Особливості середньовічної культури.	6	2	2			2						
Змістовний модуль 2.												
Усього годин	11	4	4			3						
Тема 4. Особливості подорожей і відкриттів XVII-XVIII століть. Подорожі голандських мореплавців: Віллем Баренц, Віллем Янзон, Абель Тасман. Діяльність Ост-Індської компанії.	6	2	2			2						
Тема 5. Соціально-економічні умови і причини зародження масового туризму. Туристська індустрія Західної Європи і Америки: розвиток гостинності, виникнення ресторанів. Розвиток туристського бізнесу в Англії XIX століття.	6	2	2			2						
Тема 6. Стан і передумови розвитку міжнародного туризму в першій половині XX століття. Туризм на сучасному етапі і його перспективи.	5	2	2			1						
Тема 7. Виникнення перших туристських організацій в Україні. Рекреаційне освоєння Криму. Зародження туристсько-екскурсійної справи на західноукраїнських землях.	6	2	2			2						
Усього годин	6	2	2			2						
Разом за змістовний модуль 2	17	6	6			5						

ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	45	16	14			15						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Завдання вивчення історії світового туризму. Основні поняття і методи дослідження історії світового туризму. Подорож, мандрівник, туризм, туристична послуга, туристські ресурси, туристська індустрія, тур, туристський продукт.	4
2	Міграції прадавніх людських колективів. Заселення континентів. Подорожі прадавню епоху. Подорожі у Давньому Сході: цивілізація шумерів, навігація в Нілу. Фінікійські мореплавці	4
3	Перші історичні джерела про морські подорожі у Давній Греції. Подорожі Геродота і Страбона. Зародження гостинності, лікувального і спортивного туризму у Давній Греції. Перші Олімпійські ігри. Подорожі епохи еллінізму. Александ Македонський, Піфей, Мегасфен, Евдокс.	4
4	Зародження і розвиток паломництва у Середньовіччі. Арабські мандрівники паломники. Історія Хрестових походів. Розвиток гостинності у середньовічній Європі. Торгові шляхи на Схід. Подорожі Марко Поло. Особливості середньовічної культури.	4
5	Особливості подорожей і відкриттів XVII-XVIII століть. Подорожі голандських мореплавців: Віллем Баренц, Віллем Янсзон, Абель Тасман. Діяльність Ос Індської компанії.	4
6	Соціально-економічні умови і причини зародження масового туризму. Туристська індустрія Західної Європи і Америки: розвиток гостинності, виникнення ресторанів. Розвиток туристського бізнесу в Англії XIX століття.	4
7	Стан і передумови розвитку міжнародного туризму в першій половині XX століття. Розвиток готельного і ресторанного бізнесу в першій половині XX століття. Міжнародний туризм в післявоєнний час. Значення міжнародних туристських організацій для розвитку міжнародної співпраці в галузі туризму. Туризм на сучасному етапі і його перспективи. Вдосконалення світової транспортної системи в першій половині XX ст. Географія передвоєнного туризму.	4
8	Виникнення перших туристських організацій в Україні. Рекреаційне освоєння Криму. Зародження туристсько-екскурсійної справи на західноукраїнських землях. Діяльність краєзнавчо-туристських товариств "Плаї" і "Чорногора". Мандрівництво в Україні як прообраз туризму (IX-XIX ст.). Зародження готельної справи в Україні. Початок організованого туризму (кінець XIX-початок XX ст.). Кримсько-Кавказький гірський клуб (1890-1915 рр.).	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Періодизація історії світового туризму. Періодизація Дж. Вокера. Подорожі як форма міжкультурних комунікацій. Подорожі як засіб поширення культур.	2

2	Давні засоби пересування. Торгові шляхи у період харапської культури. Давньокитайські мандрівники. Найдавніші карти і путівники. Курорти прадавнього світу. Джерела спортивного туризму.	2
3	Античні свята і видовищні заходи. Джерела системи античної гостинності. Міфи про перші морські подорожі у Давній Греції. Цивілізація етрусків. Подорожі в епоху Давнього Риму, будівництво доріг, зародження індустрії подорожей. Історія зародження і поширення християнства.	4
4	Буддистське паломництво. Єрусалим як центр середньовічного паломництва. Історія православного паломництва. Середньовічні міські свята. Середньовічні університети. Морські подорожі у Середньовіччя. Епоха Великих географічних відкриттів: Васко да Гама, Христофор Колумб, Америго Веспуччі, Васко Бальбоа, Фернан Магеллан.	2
5	Причини стримування розвитку туризму в першій половині ХХ ст. Географія сучасного міжнародного туризму. Дослідження в галузі регіоналістики і географічного туризму.	2
6	Історико-географічні причини зародження туризму в Англії. Туріндустрія Томаса Кука. Соціально-психологічні причини появи масового туризму. Путівники для туристів. Розвиток туристського бізнесу в Європі. Нові концепції туризму.	3
	Разом	15

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

1. Подорожі у Давньому Сході: цивілізація шумерів, навігація по Нілу. Фінікійські мореплавці. Давні засоби пересування.
2. Давньокитайські мандрівники.
3. Найдавніші карти і путівники.
4. Курорти прадавнього світу.
5. Перші історичні джерела про морські подорожі у Давній Греції.
6. Подорожі Геродота і Страбона.
7. Зародження гостинності, лікувального і спортивного туризму у Давній Греції. Перші Олімпійські ігри.
8. Подорожі епохи еллінізму. Александр Македонський, Піфей, Мегасфен, Евдокс.
9. Античні свята і видовищні заходи. Джерела системи античної гостинності. Міфи про перші морські подорожі у Давній Греції.
10. Подорожі в епоху Давнього Риму, будівництво доріг, зародження індустрії подорожей.
11. Зародження і розвиток паломництва у Середньовіччі.
12. Історія Хрестових походів.
13. Розвиток гостинності у середньовічній Європі.
14. Торгові шляхи на Схід. Подорожі Марко Поло.
15. Особливості середньовічної культури.
16. Буддистське паломництво у Середньовіччі.
17. Єрусалим як центр середньовічного паломництва.
18. Історія православного паломництва.
19. Середньовічні міські свята. Середньовічні університети.
20. Морські подорожі у Середньовіччя.

21. Епоха Великих географічних відкриттів: Васко да Гама, Христофор Колумб, Америго Веспуччі, Васко Бальбоа, Фернан Магеллан.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи:

- лекції із застосуванням технічних засобів (мультимедійний проектор);
- семінарські та практичні заняття, які головним чином спрямовані на дискусію навколо попередньо визначених тем та розв'язання типових конкретних розрахункових і ситуаційних задач з управління розвитком та проектами в туристичній діяльності.

Лекційна форма навчання поєднується з різними видами практичних та семінарських занять, на яких закріплюються і поглиблюються одержані на лекціях знання, що сприяє виробленню вмінь та навичок практичної діяльності. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з науковою літературою та нормативними актами з питань управління розвитком та проектами в туризмі.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, тестування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Модульний контроль здійснюється два рази за час вивчення дисципліни і дозволяє оцінити рівень засвоєння студентами матеріалів 1 і 2 модулів.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену (відповіді на питання (письмові, тестові) та розв'язання практичних завдань, які представлені в екзаменаційному білеті).

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛІВ

Модулі	Змістові модулі	Поточний контроль		Модульний контроль	Самостійна, індивідуальна, наукова робота
		Теми	Бали		
МОДУЛЬ 1	ЗМ 1	T1-T4	20	25	5
	ЗМ 2	T5-T7			
	<i>Разом</i>		20	25	5
<i>Разом за модулем 1</i>			50		
МОДУЛЬ 2	ЗМ 1	T1-T4	20	25	5
	ЗМ 2	T5-T7			
	<i>Разом</i>		20	25	5
<i>Разом за модулем 2</i>			50		
ВСЬОГО за модулями			50*		
<i>Підсумковий контроль (залік)</i>			50**		
СУМА БАЛІВ			100		

* - розраховується як середньоарифметичне значення в залежності від кількості передбачених модулів:

$$\text{ВСЬОГО за модулями} = \frac{\text{Разом за модулем 1} + \text{Разом за модулем 2}}{2}$$

** - до складання підсумкового контролю допускають студенти, які успішно виконали навчальний план і отримали не менше 18 балів по кожному із модулів. Якщо студент отримав менше 18 балів (хоча б з одного модуля) він не допускається до підсумкового (семестрового) контролю доки не ліквідує поточну модульну заборгованість.

У випадку отримання менше 61 балу за результатами семестрового контролю, студент здійснює обов'язкове перескладання екзамену.

Самостійна робота – форма організації навчального процесу, яка передбачає виконання завдань здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Індивідуальна робота - форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію творчих можливостей здобувача вищої освіти через індивідуально спрямований розвиток його здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Наукова робота – виконане під керівництвом викладача наукове дослідження тієї чи іншої проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результати власного пошуку, власні висновки.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
------------	-------------	-------------------------------

		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	задовільно	
35-60	FX	незадовільно	не зараховано
0-34	F		

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій з дисципліни «Історія туризму» для студентів спеціальності 6.14010301 «Туризм». – Львів: ЛДУФК, 2015.

2. Методичні вказівки та ситуаційні завдання для семінарських занять з дисципліни «Історія туризму» для студентів спеціальності 6.14010301 «Туризм». – Львів: ЛДУФК, 2015.

5. Ситуаційні завдання і методичні вказівки для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни «Історія туризму» для студентів спеціальності 6.14010301 «Туризм». – Львів: ЛДУФК, 2015.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Історія екскурсійної діяльності в Україні: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.К.Федорченко, О.М.Костюкова, Т.А. Дьорова, М.М.Олексійко. - К.: Кондор, 2004. - 166 с.
2. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: Навч. посіб. / Передм. В.А.Смолія. - К.: Вища шк., 2002. - 195 с.
3. Федорченко В.К. Туризм на порозі ХХІ века // Гостиничный бизнес. - 2000. - №1. - С.6-11.
4. Федорченко В.К. Екскурсійна діяльність в історії шкільництва (початок ХХ ст.). - К.: Рідна школа, 2003. - №7. - С.50-52.
5. З історії вітчизняного туризму: Зб. наук.ст. - К.: ФПУ, Інститут туризму, 1997. - 280 с.
6. Квартальнов В.А., Федорченко В.К. Туризм социальный: история и современность. - К.: Вища шк., 1989. - 342 с.
7. Логинов Л.М., Рухлов Ю.В. История развития туристско-экскурсионного дела. - М.: ЦРИБ Турист, 1989. - 77 с.

Допоміжна

1. Воронкова Л.П. История туризма и гостеприимства: Учебное пособие. - М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. - 304 с.

2. Історія екскурсійної діяльності в Україні: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.К.Федорченко, О.М.Костюкова, Т.А. Дьорова, М.М.Олексійко. - К.: Кондор, 2004. - 166 с.
3. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні: Навч. посіб. / Передм. В.А.Смоля. - К.: Вища шк., 2002. - 195 с.
4. Основы туристской деятельности: Учеб. Пособие для сред. спец. учеб. заведений / Г.И.Зорина, Е.Н. Ильина, Е.В.Мошняга и др. - М.: Советский спорт, 2002. - 200 с.
5. Соколова М.В. История туризма: Учеб. Пособие. - М.: Издательский центр Академия, 2004. - 352 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Матеріали лекцій.
2. Бібліотека.
3. Мережа Інтернет